

عنوان مقاله:

تبیین و بررسی بداء از نظر ملاصدرا و امام خمینی(س)

محل انتشار:

فصلنامه علمی پژوهشی متین (امام خمینی و انقلاب اسلامی)، دوره 16، شماره 65 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

اعلی تورانی - عضو هیات علمی و دانشیار دانشگاه الزهرا(س)

لاله شعبانی - فارغ التحصیل کارشناسی ارشد فلسفه و کلام اسلامی از دانشگاه الزهرا(س)

خلاصه مقاله:

بداء در اصطلاح به معنای اراده جدید الهی است و از مراتب علم خداوند می باشد. لیکن تفسیر نادرست بداء و ارتباط آن با خداوند، منجر به نسبت دادن جهل به ذات الهی می شود. این مقاله با بررسی دیدگاه دو حکیم ملاصدرا و امام خمینی نشان می دهد ارتباط بداء با علم الهی چنین است که خداوند بر همه رویدادهای گذشته و حال و آینده آگاه است و جهل به علم الهی راه ندارد. و علم خداوند بر اشیاء پیش از آفرینش و پس از آفرینش تغییری نمی کند. در واقع آنچه تغییر می کند تقدیر است نه قضا و قدر حتمی. از نظر ملاصدرا، در مرتبه ذات و مرتبه قضای الهی، تغییر راه ندارد. ولی مراتب پایین تر که در دسترس انبیا و اولیای الهی است و از آن به عنوان «لوح محو و اثبات» یاد می کند، دستخوش تغییر می شود. امام خمینی نیز بداء را در علم منتخبی که حصول آن در عالم شهادت و خارج می باشد، جاری می داند. و آن را از عوالم غیبی و حقایق کلیه و اصول خارج می داند. از نظر ایشان، بداء از متعلقات اراده و مشیت است و به معنای تغییر اراده و پشیمانی نیست، بلکه به معنای ایجاد و دگرگونی است.

کلمات کلیدی:

علم، بداء، قضا، قدر، اختیار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1819812>

